

MARKA HUKUKUNDA İHTİYATİ TEDBİR

Precautionary Reprove in Trademark Law

Arş.Gör.Yılmaz YÖRDEM¹

ÖZET

Ticari hayatın, ulusal sınırları aşarak uluslararası alanda büyük önem arz ettiği günümüzde müteşebbis şahıslar için, yapılan satışın veya sunulan hizmetin benzerlerinden ayırt etmeye yarayan adların önemi de gün geçtikçe artmaktadır. Önceleri ayırt edici vasıtalar sadece ticarethaneyi veya müteşebbisleri benzerlerinden ayırt etmeye yarardı. Zaman geçtikçe artık ayırt edici vasıtalar, üretilen malları veya sunulan hizmetleri de benzerlerinden ayırt etme fonksiyonu görmeye başlamıştır. Özellikle, 19 uncu yüzyılın sonlarına doğru, mal ve hizmet tüketimindeki hızlı artışla beraber marka, ayırt edici diğer adlardan daha fazla önemini hissettirmiştir.

Bu bağlamda, mahkemenin, esas hakkında davayı hükme bağlayıncaya kadar geçen süre zarfında, teminat amacıyla, geçici hukuki kuruma sağlamaya ihtiyaç vardır ki buna “ihtiyati tedbir” denilir.

İhtiyati tedbir, kesin hükme kadar devam eden yargılama boyunca, davacı veya davalıyı, dava konusu ile alakalı olarak, gelebilecek zararlara karşı, geçici nitelikte koruma sağlar. İhtiyati tedbirin amacı, talepte bulunana baştan tatmin etmek olmayıp, asıl ihtilafı çözecek davanın sonucunu güvence altına almak, bu arada dava sonucuna yönelik olarak, onu etkisiz kılacak muhtemel zararın veya tehlikenin önüne geçmektir.

Anahtar Kelimeler: Marka, ihtiyati tedbir, hukuk,

Abstract

In today's commercial world where national boundaries are broken it is getting more and more important for entrepreneurs that they have their own brands to differ their services and products from others. In the past, the distinguishing features were used for enterprises and entrepreneurs. During the years the distinguishing features have started to symbolize the products and the service. Especially with the rise in consumption and the importance of the service since the end of 19th century, trademarks have become more important than usual distinguishing features.

Thus the court has to grant a provisional verdict for the period until the real verdict is spoken; this provisional verdict is called “precautionary reprove”.

“Precautionary reprove” provisionally protects the prosecutor as well as the defendant against possible damage in the period until the case has spoken a real verdict. However, the main aim of it is not to protect the rights of the prosecutor before the case has spoken a verdict; it was designed to protect the rights of that part which is right and it aims to protect the innocent part against all possible damage and losses.

Key Words: Trademark , Precautionary reprove, law

---

¹ Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi

I. GİRİŞ

Ticari hayatın, ulusal sınırları aşarak uluslararası alanda büyük önem arz ettiği günümüzde², müteşebbis şahıslar için, yapılan satışın veya sunulan hizmetin benzerlerinden ayırt etmeye yarayan adların önemi de gün geçtikçe artmaktadır. Önceleri ayırt edici vasıtalar sadece ticarethaneyi veya müteşebbisleri benzerlerinden ayırt etmeye yarardı. Zaman geçtikçe artık ayırt edici vasıtalar, üretilen malları veya sunulan hizmetleri de benzerlerinden ayırt etme fonksiyonu görmeye başlamıştır. Özellikle, 19 uncu yüzyılın sonlarına doğru, mal ve hizmet tüketimindeki hızlı artışla beraber marka, ayırt edici diğer adlardan daha fazla önemini hissettirmiştir³.

Geniş anlamda fikri haklar, markalar, sınai resim ve modeller, ihtiralar, menşe ve mahreç işaretlerini ve ticaret unvanını kapsayan sınai hakları ve bilim, edebiyat, müzik, güzel sanatlar ve sinema eserleri ile ilgili olan fikir ve sanat eserleri üzerindeki hakları kapsar. Söz konusu fikri haklar, insan zekâsının ürünü olup, maddi mallardan ayrı kendine has hukuki varlığa ve iktisadi değere sahip mallardır⁴. Bu bağlamda, kişinin fikri mülkiyet hakkını korumak için, fikir ve sanat eserleri ile ilgili olarak açılmış ve görülmekte olan davalarda, veyahut ortada açılmış herhangi bir dava yokken, vuku bulabilecek tehlikelere karşı hakim, ihtiyati tedbir kararı verebilir⁵. Kısaca, mahkemenin, esas hakkında davayı hükme bağlayıncaya kadar geçen süre zarfında, teminat amacıyla, geçici hukuki kuruma sağlaması işlemine “ihtiyati tedbir” denilir⁶.

İhtiyati tedbir, kesin hükme kadar devam eden yargılama boyunca, davacı veya davalıyı, dava konusu ile alakalı olarak, gelebilecek zararlara karşı, geçici nitelikte koruma sağlar. İhtiyati tedbirin amacı, talepte bulunanı baştan tatmin etmek olmayıp, asıl ihtilafı çözecek davanın sonucunu güvence altına almak, bu arada dava sonucuna yönelik olarak, onu etkisiz kılacak muhtemel zararın veya tehlikenin önüne geçmektir⁷.

---

² AYİTER, Nurşin, **Hukukta Fikir ve Sanat Ürünleri**, Ankara, 1981, s. 3-4,.

² KAYA, Arslan, **Marka Hukuku**, İstanbul, 2006, s. 1

³ ÖZEKES, Muhammet, “**Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda İhtiyati Tedbir**”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.IV, S. 2, İstanbul- 2002

⁴ EREL, Şafak, **Türk Fikir ve Sanat Hukuku**, 2. Bası, Ankara, 1998, s. 315.

⁶ DEREN-YILDIRIM, Nevhis, **Haksız Rekabet Hukuku İle Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukuku’nda İhtiyati Tedbirler**, 2. bası, İstanbul- 2003, s. 62 vd.

⁷ ÖZEKES, age, s. 95.

Üstündağ, ihtiyati tedbirlere ilişkin olarak şöyle demektedir. “İhtiyati himaye tedbirleri, hemen etki eden bir güce sahip olduklarına göre, bunlara öyle muhteva vermeliyiz ki, henüz işin esası hakkında bir karar yokken bu derece etkili olan bu tedbirler, esas hakkındaki davanın alacaklıya sağlayacağı sonucu sağlayamazsın ve ayrıca da, esas hakkındaki davanın sürüncemesiz takibine de sebebiyet verebilsin”⁸.

II- İHTİYATİ TEDBİR SEBEBİ

1. Türkiye sınırları içerisinde, dava konusu markanın, marka hakkını ihlal edecek şekilde kullanıldığının ya da kullanılması için ciddi ve etkin çalışmaların yapıldığının ispat edilmesi.

Anılan şartta yer alan “kullanma” ile MarkKHK m. 9 / 2 hükmünde yer alan hallerden herhangi birinin varlığı kastedilmiştir. Örneğin, işaretin mal veya ambalajın üstüne konulması veya konulma hazırlıklarının yapılması, ürünün piyasaya sunulması, bu amaçla stoklanması, teslim için önerilmesi veya bunlara ilişkin faaliyetlerde bulunulması, işareti taşıyan malın ithali veya ihracı veya bu işlemlere ilişkin çalışmaların yapılması, ya da işaretin, teşebbüsün iş evrakında ve reklamlarda kullanılması veya bu konuda girişimlerde bulunulması, “kullanma” dır. Burada, kullanma veya kullanma hazırlığı yeterlidir⁹.

Ressama, markaya benzer işaretin çizimi görevinin verilmesi, ambalajcı veya matbaacı ile anlaşmaya varılması gibi, uygulamada bir hareket varsa, bu durumda, işaretin kullanılması için “ciddi ve etkin çalışma” vardır denilebilir. Zira, bu konuda, sadece düşünce açıklamasında bulunuldu diye ihtiyati tedbir isteminde bulunulamaz.

MarkKHK m. 76’ da geçen “...ispat etmek şartıyla...” ibaresi, HUMK m. 103 de geçen, “tehirinde tehlike olan veya mühim bir zarar olacağı anlaşılan” şekilde ifade edilen şarttan daha hafiftir. Çünkü marka sahibinin, markasının kullanıldığını ya da kullanılması için ciddi ve etkin çalışmaların yapıldığını ispat etmesi yeterlidir; ayrıca tehlikenin veya mühim zararın varlığını delil ile ispat etmesine gerek yoktur.

⁸ ÜSTÜNDAĞ, Saim, **İhtiyati Tedbirler**, İstanbul, 1981, s. 10.

⁹ TEKİNALP, Ünal, **Fikri Mülkiyet Hukuku**, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş üçüncü Bası, İstanbul, 2004, s. 435 vd.

Bu konuda Sayın *Oytaç* şöyle demektedir. “ ...dava sonunda verilecek hükme kadar geçecek süre içinde, hasmının haksız rekabet veya ihlal oluşturan davranışlarından ötürü, telafisi güç sakıncaların doğacağını gerçeğe yakın bir şekilde ispat etmelidir”¹⁰. KHK maddesinde geçen “ispat” kelimesi ile, mahkemenin inandırılması kastedilmiştir. Burada, mahkeme her türlü hukuki araçla ikna edilebilir.

Haksız biçimde kullanılan markayı taşıyan malların, iç pazara sürülmeden ihracatı, marka hakkını ihlal sonucunu doğururken (556 sayılı MarkKHK m. 61 / a ve 9 / 2, c), ihtiyati tedbir isteminin, dava konusunu teşkil eden markanın, davacının haklarını ihlal edecek şekilde, Türkiye de kullanılmakta olduğunun (ya da kullanılması için ciddi çalışmalar yapıldığının) ispatı şartına bağlanması (MarkKHK m. 76 / 1) doğru değildir. Dolayısıyla, söz konusu olan durumda, “Türkiye de kullanılmakta olması” koşulundan vazgeçilip, bu halde de “ihtiyati tedbir” istenebilmelidir¹¹.

Söz konusu KHK’ da geçen ihtiyati tedbire ilişkin bu hükümlerin, hükümsüzlük davasında da tatbik edilebileceği ya da edilemeyeceği noktasında doktrinde farklı yaklaşımlar vardır. Sayın Tekinalp, hükmün KHK nın 7/b maddesine istinadı durumu hariç tatbik edilemeyeceğini söylerken¹², doktrinde başka bir yaklaşımda, böyle bir ayırım yapmadan hükümsüzlük ve Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu kararlarının iptali davalarında mahkemeden istenecek ihtiyati tedbire ilişkin HUMK 101 vd. maddelerinin tatbik edileceği şeklindedir¹³.

Bu konuda Yargıtay 11. HD. Kısaca, bir başka ülkeye ihraç edilmek üzere serbest bölgeye getirilen markalı mallar bakımından “Türkiye’de kullanılmakta olduğunu veya kullanılması için ciddi ve etkin çalışma...” kriterinin yerine gelmediği düşüncesindedir.

2. Talep edilen tedbirin açılmış veya açılacak davanın etkinliğini temin etmek amacına yönelik olması gerekir (MarkKHK m. 76)

Açılacak (veya açılmış) davayı, etkin kılmak üzere ihtiyati tedbir isteminde bulunulabilir. MarkKHK m. 77 / 1’ de yer alan “ihtiyati tedbirin verilecek hükmün etkinliğini sağlayacak nitelikte olması gereklidir” hükmü bu anlamı içermekte ve örnek olarak öngörülen tedbirler de bu anlamı

¹⁰ KUTLU, Oytaç, **Markalar Hukuku**, İstanbul, 2002, s. 338.,

¹¹ ARKAN, Sabih, **Marka Hukuku**, Ankara, 1998, s. 227.

¹² TEKİNALP, age., & 30 N. 97; **Yasaman / Yüksel**, Marka Hukuku II, s. 1209

¹³ KARAN, Hakan/ KILIÇ, Mehmet, Markaların Korunması 556 Sayılı KHK Şerhi ve İlgili Mevzuat, s. 571 Ankara- 2004

doğrulamaktadır. Bu şart, HUMK m. 103' deki "tehirinde tehlike" unsuruna benzemekte ise de ondan çok daha hafiftir.

Çünkü MarkKHK'de, tehlike olgusuna değil, açılmış veya açılacak davanın etkinliğinin temin edilmesi amacına yönelmiş bulunmaktadır¹⁴.

İhtiyati tedbirin istenebilmesi için, bir zararın doğup doğmaması önemli değildir. Zararın önlenmesi amacıyla mahkemeden tedbir istenmesi, tedbir sebeplerinde sadece birisidir. Zarar doğmasa da, bir tehlike veya emrivakinin önlenmesi için ihtiyari tedbir istenebilir. Zira fikri haklara karşı yönelen hallerin, zarara sebebiyet vermese dahi, tekrar eski hale getirilemeyecek bir durum doğurması kuvvetle muhtemeldir. Bu durumda ihlalin önlenmesi, sonradan tazminat talebinden daha önemlidir. Kaldı ki fikri haklar sadece mali hakları değil aynı zamanda manevi hakları da kapsar. Bu sebeple, muhtemel veya hâlihazırdaki bir tehlikeyi önlemek veya durdurmak için ihtiyati tedbir istenebilir¹⁵.

III. İHTİYATİ TEDBİR ÇEŞİTLERİ

Türk, Alman ve İsviçre doktrininde kabul edilen ayırıma göre, ihtiyati tedbirin, başlıca üç ana çeşidi mevcuttur. Bunlar, ifa amaçlı ihtiyati tedbirler, teminat amaçlı ihtiyati tedbirler ve düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirlerdir¹⁶.

1. İfa Amaçlı İhtiyati Tedbirler

a- Genel Olarak

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu m. 103 çerçevesinde, Türk Hukuku açısından, ihtiyati tedbir kararlarının verilebileceği kabul edilmektedir¹⁷. Kaldı ki, Fikri ve Sınaî Mülkiyet

¹⁴ TEKİNALP, age., s. 435 vd.

¹⁵ ÖZEKES, age., s. 103.

¹⁶ NEVHİS-DEREN, age., s. 83.

Hukuku'nda, istenen hukuki korunma kural olarak, ifa amaçlı ihtiyati tedbirler yoluyla sağlanmaktadır.

Tatmin amaçlı ihtiyati tedbirler olarak da anılan ifa amaçlı ihtiyati tedbirleri, doktrinde, ifa amaçlı başlığını kullandıkları halde, söz konusu tedbir türünün, bağımsızlığını kabul etmeyen ve ifa amaçlı ihtiyati tedbirleri, “düzenleme amaçlı tedbirlere” dahil edenlerde mevcuttur. Azınlıkta kalan diğer bir görüşe göre de, hakkı geçici olarak gerçekleştirmeye yönelik ifa amaçlı ihtiyati tedbirler, kanun koyucunun kanuni düzenlemede güttüğü amaca aykırıdır. Buna göre, ifa amaçlı ihtiyati tedbirler, “teminat amaçlı ihtiyati tedbirler” kategorisine sokulmaktadır¹⁸

Günümüzde, ifa amaçlı ihtiyati tedbirler, hakkı temin etmekten öte bir anlam taşıdığı ve ihtiyati tedbir isteminde bulunan kişinin hakkı, esas hakkındaki dava bitmeden, tamamen veya kısmen icra edilmesi amacı güttüğü görüşüne giderek daha fazla itibar edilmektedir. Ancak, ifa amaçlı ihtiyati tedbirlerin geçerliğinin kabulü, adaleti sağlama talebi ve hukuk devleti esası bakımından elzemdir, aksi takdirde, mahkemeler aracılığıyla kişiye sağlanacak hukuki korunmanın etkisi sifıra inecektir¹⁹.

b - Müdahalenin Men' ine Yönelik İhtiyati Tedbirler

Türk kanun koyucu, Türk Ticaret Kanunu'nda (m. 63), Fikri ve Sanat Eserleri Kanunu'nda ve Sınâî Mülkiyet Hukukuna ilişkin KHK'lerde (PatKHK m. 152 / a, MarkaKHK. m. 77 / a, EndTasKHK. m. 64 / a; CoğışaKHK. m. 35 / a), ifa amaçlı ihtiyati tedbir sayılan müdahalenin menine açıkça müsaade edilmiştir.

İhtiyati tedbir kararı, hasma hangi davranışı yapamayacağını belirtir bir emir içerir, mahkeme kararında, hak ihlali sayılamayacak davranış biçimlerinin sayılması mümkün değildir. İhtiyati tedbir kararının içeriğinden, hasım, gelecekte hangi davranışlardan kaçınması gerektiğini çok somut bir biçimde anlayabilmelidir. Örneğin, malın piyasaya sürülmesi ve satılması yasağı, aldatıcı reklâmın yasaklanması, markayı veya başka bir işareti kullanma yasağı gibi. Yasağın içeriğini, ihtiyati tedbir talebinde bulunanın verdiği dilekçede yer alan netice-i talep belirler²⁰.

¹⁷ ÜSTÜNDAĞ, age., s. 18, 35 vd.

¹⁸ BAUR, Fritz, **Arrest und einstweilige Verfügung in ihrem heutigen Anwendungsbe reich**, BB. 1964, s. 608 (DEREN-YILDIRIM, s. 83'den naklen).

¹⁹ SCHILKEN, Eberhard, **Die Befriedigungverfügung-Zulaessigkeit und Stellung im System des einstweiligen Rechtsschutzes**, Berlin 1976, s. 20" (DEREN-YILDIRIM, age. s. 85' ten naklen).

²⁰ ERNST, Rene, **Die vorsorglichen Massnahmen im wettbewerbs-und immaterialgüterrecht**, Zürih, 1992, s.114 (DEREN YILDIRIM, age, s. 85'den naklen).

c- Katlanmaya Yönelik İhtiyati Tedbirler

Katlanmaya yönelik ihtiyati tedbir kararına nadiren rastlanır. Bu tür tedbirlerin, müdahalenin men'ine yönelik tedbirlerin bir şekli olduğu, müdahalenin men'inde davalının bazı davranışları yasaklanırken, katlanmaya yönelik ihtiyati tedbirlerde hasmın reaksiyon göstermesinin yasaklandığı belirtilmiştir²¹

d- Eski Hale Getirmeye Yönelik İhtiyati Tedbirler

Eski hale getirme taleplerinin, ihtiyati tedbir kararları yoluyla geçici olarak icrasına açıkça uygun bulunmuştur (TTK. m. 63; FSEK. m. 77). Ancak, marka, patent, endüstriyel tasarım ve coğrafi işaretlerin korunmasında, kanun koyucu, müdahalenin men'ine yönelik tedbirlere yer vermiş olmasına karşılık, eski hale getirmeye yönelik ihtiyati tedbirlere değinmekten kaçınmıştır²².

Türk Ticaret Kanunu'nda açıkça “yanıltıcı beyanların düzeltilmesine” ihtiyati tedbir yolu ile hükmedilebileceği ifade edilmiştir. Uysa yabancı doktrinde, hasma ihtiyati tedbir yoluyla daha önce yaptığı beyanların doğru olmadığını açıklamaya zorlaması olayına pek sıcak bakılmamaktadır²³.

e- Belirli Bir Miktar Paranın Ödenmesine Yönelik İhtiyati Tedbir Kararı Verilip Verilemeyeceği Hususu

İfa amaçlı tedbirlerin içeriğine “ para alacaklarının” girip, girmediği hususu özellikle Sınai Mülkiyet Hukuku açısından önem taşımaktadır.

İsviçre ve Alman doktrininde çoğunlukla, para ve teminat alacaklarını teminat altına almak için öngörülen kurumun, ihtiyati haciz olduğunu söyleyerek, para alacaklarının geçici olarak icra edilmesine yönelik olarak verilen ihtiyati tedbir kararlarını eleştirmişlerdir. Bu durumun tek istisnası, nafaka alacaklarıdır. Buna izin verilmesinin sebebi, durumun acil olmasındandır²⁴.

Kanun koyucu, Sinaî Mülkiyet Hukuku'na ilişkin düzenlemelerde, hak ihlalinden kaynaklanan tazminat istemlerini garanti altına almak üzere, hasım tarafından gösterilecek teminatı, ihtiyati tedbirin bir türü olarak algılamıştır. İhtiyati tedbir talebinde bulunanın menfaatleri, teminat

²¹ ERNMERICH, Volker, **Das Recht des unlau teren Wettbewerbs**, 3. Aulage, München 1990 s. 115 (DEREN-YILDIRIM, Nevhis, age., s.88' den naklen) .

²² ALDER, Daniel, **Der einstweilige Rechtsschutz im İmmaterialgüterrecht**, Bern 1993 (DEREN-YILDIRIM, age. , s. 88'den naklen).

²³ DEREN-YILDIRIM, age., s. 90.

²⁴ STEIN / JONAS, **Kommentar zur Zivilprozessordnung**, 21. Auflage, B. 7, Teilband 1, Tübingen 1996, s. 864-945, (DEREN-YILDIRIM, age., s. 91'den naklen).

gösterilmesinin dışında kalan tedbir türlerine hükmetmeksizin korunabiliyorsa, hâkim, karşı tarafın teminat göstermesine karar verebilir. Fakat söz konusu tedbirin ifa değil, teminat amaçlı ihtiyati tedbirler kategorisine girdiği unutulmamalıdır²⁵.

2. Düzenleme Amaçlı İhtiyati Tedbirler

Düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirlerde güdülen amaç, subjektif haktan ziyade, taraflar arasındaki ihtilaflı hukuki ilişkinin geçici olarak düzenlenmesidir. Bu uygulama, teminat amaçlı ihtiyati tedbirlerin aksine bir uygulamadır. Fakat burada da, ihtilaflı hukuki ilişkinin düzenlenmesi tek başına hukuki korunma amacını gerçekleştirmez. Burada, önemli olan, söz konusu hukuki ilişkiden tedbir talebinde bulunanın hakkının doğup doğmadığıdır.

Hukuki ilişkinin geçici olarak düzenlenmesinde kamu menfaati olsa dahi, Tedbir talebinde bulunan şahsın, söz konusu hukuki ilişkiden kaynaklanan bir hakkı mevcut değilse, tedbir talebinin mahkeme tarafından reddedilmesi gerekir.

Geçici olarak düzenlenecek hukuki ilişkinin, şahıs varlığı ya da malvarlığı haklarına ilişkin olduğu arasında bir fark yoktur. Burada önemli olan, adli yargı yolunun açık olmasıdır.

Düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirlere, sürekli borç ilişkisinin kaldırılması ya da değiştirilmesi ve tüzel kişilerin vermiş oldukları kararların iptaline yönelik inşai davalarda başvurulabilir. Aile hukuku'nda, ayrı yaşamaya, çocuklarla ilişki kurulmasına, konutun paylaşılması gibi tedbirler bu kategoriye girmektedir. Şirketler Hukuku'nda da, en sık başvuru alan tedbirlerin başında düzenleme amaçlı tedbirler gelmektedir. Şirket ortağının, temsil yetkisinin geçici olarak kaldırılması, ortağın şirketten geçici olarak şirketten ihracı, bu kategoriye dahildir²⁶.

Düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirlerin içeriğine bir hakkın geçici olarak güvenceye alınmasına veya hakkın geçici olarak yerine getirilmesine hizmet etmeyen tedbirler girmektedir. Düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirler, özellikle sürekli borç ilişkileri bakımından önem taşımakta ve geçici olarak hukuk barışını sağlamaya yönelik olmaktadır. Eğer, ifa amaçlı ihtiyati tedbirlerini, bağımsız bir tedbir türü olarak kabul edersek, düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirlerin içeriğini daha ziyade inşai ihtiyati tedbirler oluşturacaktır²⁷

²⁵ ÜSTÜNDAĞ, age., s. 92.

²⁶ DEREN-YILDIRIM, age., s. 94.

²⁷ MORBACH, **Bertram Einsveiliger Rechtsschutz in Zivilsachen**, Frankfurt a. M. 1988, s.79 (DEREN-YILDIRIM, age., s. 93'den naklen).

3. Teminat Amaçlı İhtiyati Tedbirler

Markanın (MarkKHK m. 77 / b), patentin (Pat.KHK m. 152 / b), endüstriyel tasarımın (EndTasKHK m. 64 / b), coğrafi işaretlerin (Coğİşa.KHK m. 35 7 b) ve eserlerin (FSEK m. 77) korunmasına ilişkin yasal düzenlemelerin açıkça uygun gördüğü teminat amaçlı tedbirler, sınai hakkın veya eserin üretiminde, çoğaltılmasında kullanılan aletlere ve söz konusu hakları ihlal edecek şekilde üretilen mallara el koymadır²⁸.

Teminat amaçlı ihtiyati tedbirlerin kapsamı konusunda, doktrinde fikir birliği yoktur. Çoğunluğun görüşüne göre, asıl davada verilecek hükmün, daha sonra icra edilmesini garanti altına alacak tüm tedbirleri, teminat amaçlı ihtiyati tedbirler kategorisine dahil etmektedir²⁹

Kısaca, bir şeyin yapılmasına veya yasaklanmasına yönelik tedbirler bu kategorinin dışında bırakılmıştır. İhtiyati haciz, para alacaklarının; teminat amaçlı ihtiyati tedbir ise, para alacaklarının dışındaki istemlerin garanti altına alınmasına yöneliktir³⁰.

IV- İHTİYATİ TEDBİR YARGILAMASI

1. Görevli ve Yetkili Mahkeme

İlgili kanunda, ihtiyati tedbir bakımından görevli ve yetkili mahkeme gösterilmemiş, sadece mahkemenin bu kararı vereceği belirtilmiştir.

a. Görevli Mahkeme

İhtiyati tedbirlerde görevli mahkemeye ilişkin olarak, ilgili KHK' m. 77' de açık bir hüküm bulunmamaktadır. Bununla beraber, özel olarak ihtiyati tedbire ilişkin olmasa bile, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu m. 76' de genel olarak göreve ilişkin açık hüküm bulunmaktadır. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda düzenlenen hukuki ilişkilerden doğan davalarda, dava konusunun miktarına ve kanunda gösterilen cezanın derecesine bakılmaksızın, Adalet Bakanlığı tarafından kurulacak ihtisas mahkemeleridir. İhtisas mahkemeleri kurulup yargılama görevine başlayıncaya kadar, asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerinde hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceği ve bu mahkemelerin yargı çevreleri Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek

²⁸ DEREN-YILDIRIM, age., s. 82

²⁹ TACH, Patrich A., **Vorsorgliche Massnahmen nach Bundesrecht und st. gallischem Zivilprozessrecht, St. Gelen 1991** (DEREN YILDIRIM, age., s. 80'den naklen).

³⁰ DEREN-YILDIRIM, age., s. 81

Kurulunca belirlenir. HSYK bu konuda zaten karar vermiş bulunmaktadır³¹. Başka bir anlatımla ihtiyati tedbir taleplerinde görevli mahkeme Fikri Sınaî Haklar Hukuk Mahkemesidir³².

Şunu açıkça belirtelim ki, esas hakkında dava açıldıktan sonra, ihtiyati tedbir isteminde bulunulmuşsa, ihtiyati tedbir talebi, HUMK m. 104 / 2, c. 1 gereği davanın açıldığı mahkemeden istenmelidir.

b. Yetkili Mahkeme

Fikri mülkiyet hakkı sahibi tarafından üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davaları, davacının ikametgâhı veya suçun işlendiği veya ihlal fiilinin etkilerinin görüldüğü yerler mahkemelerin de ikame edilebilir. Davacının Türkiye’ de ikamet etmemesi durumunda, yetkili mahkeme, sicildeki kayıtlı vekilinin işyerinin bulunduğu yerdeki veya vekillik kaydı silinmişse TPE’nin merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir³³.

Marka sahibi aleyhine veya marka başvurusu için, üçüncü kişiler tarafından açılacak davalarda yetkili mahkeme, davalının ikametgâhının bulunduğu yerdeki mahkemedir. Marka sahibinin ya da marka için başvuruda bulunanın, Türkiye de ikamet etmemesi durumunda, yukarıda yazmış olduğumuz mahkemeler yetkili olur. Bir yerde, birden fazla mahkeme varsa, ilk davanın açıldığı mahkeme yetkili mahkeme sayılır (MarkKHK m. 63).

2. Tarafları

a. İhtiyati tedbir talebinde bulunan

İhtiyati tedbir kararının verilmesini mahkemeden isteyebilme hakkı, hakkı ihlal edilmiş veya tehlikeye uğraması muhtemel olan kimsedir. Kanunda, “bu kanunla tanınmış olan hakları ihlal veya tehlide maruz kalan kimse”nin ihtiyati tedbir isteminde bulunabileceği belirtilmiştir³⁴. Marka hakkını ihlal sebebiyle birinci sırada yetkili olan ise, kuşkusuz marka sahibidir.

Marka tescili başvurusunda bulunan kişinin de tazminat davası açma hakkı vardır. Ancak, marka için yapılan başvurunun yayınlanmış olması gerekmektedir (MarkKHK m. 9 / 3). Bu

³¹ Detaylı bilgi için bkz. HSYK’ nun, FSEK’ nun dan Doğan Davalarda Görevli ve Yetkili Mahkeme İle İlgili Kararı, Karar No: 335, Karar Tarihi: 26.03.2001 – RG, 4.4.2001, S. 24363.

³² Hamdi YASAMAN, **Marka Hukuku, 556 Sayılı KHK Şerhi**, Cilt 2, İstanbul 2004, s. 1211.

³³ TEKİNALP, age. s. 441.

³⁴ YILMAZ, Ejder, **Geçici Hukuki Himaye Tedbirleri**, Ankara 2001, s. 886.

durumda, tazminat davası açma hakkına sahip olan başvuru sahibine, ihtiyati tedbir isteme hakkını da tanımak, işin genel mahiyetine ve uygulamaya göre, hukuka ve usule daha uygun olacaktır.

Lisans sözleşmesinde aksi kararlaştırılmış olmadıkça, 556 sayılı KHK' de geçen davaları kendi adına açma yetkisi olan inhisari lisans sahibi kişinin de, "ihtiyati tedbir" kararının alınması için mahkemeye başvurma hakkı vardır (MarkKHK m. 21 / 4 ve 73 / 1). Marka hakkına tecavüz halinde, dava açma hakkına sahip olmayan basit lisans sahibi, "ihtiyati tedbir" isteminde bulunma hakkına da sahip değildir (KHK m. 73 / 1, son cümle).

Bu durumda, basit lisans sahibi kişi, gerekli davaların açılmasını lisans verenden ister. Lisans veren bu davaları üç ay içinde açmalıdır (MarkKHK m. 73 / 2,3). Lisans veren yapılan talebi kabul etmez ya da bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde gerekli davayı açmazsa, basit lisans sahibi yaptığı bildirimini de ekleyerek, kendi adına dava açabilir (MarkKHK m. 73 / 3).

Yine, basit lisans alan, gerekli olduğu hallerde, lisans verenden dava açılmasını ister ve üç ay beklemek zorundadır. Bu durumda, lisans alan ihtiyati tedbir isteminden itibaren on gün içinde esas hakkında dava açamayacağından, lisans veren on günlük süre içerisinde dava açmadıysa, ihtiyati tedbir ortadan kalkmış olur. Sayın *Arkan*'ın da belirttiği gibi³⁵, yeni bir değişiklik yapılması durumunda bu hususun dikkate alınması gerekmektedir.

Ciddi bir zarar tehlikesi ile karşı karşıya kalınması durumunda, basit lisans sahibi, üç aylık süre geçmeden de "ihtiyati tedbir" kararının alınması için mahkemeye başvurabilir (MarkKHK m. 73 / 4).

b. İhtiyati Tedbirin Karşı Tarafı

Kanundan kaynaklanan hakları ihlal eden veya bu hakları ihlal tehlikesi ile karşı karşıya bırakan kimseler ihtiyati tedbir isteminin karşı tarafını oluşturur. Yargılama hukuku ilkeleri gereği, şekli taraf kavramı esas alınarak, talepte bulunan kişi, ihtiyati tedbir dilekçesinde karşı taraf olarak gösterdiği kişi, talebin muhatabı olarak kabul edilecektir³⁶. İhlali gerçekleştiren birden fazla ise, bunlar arasında da tedbirin muhatabı olarak talep arkadaşlığı söz konusu olacaktır³⁷

V. Talep

1. Genel Olarak

---

³⁵ ARKAN, age. s., 227

³⁶ YILMAZ, age. s. 869.

³⁷ ÖZEKES, age., s. 110.

Kanun, ihtiyati tedbir talebi için, “hakları ihlal veya tehdiye maruz kimsenin talebi ile” tedbire karar verilebileceğini belirtmiştir. Buna göre, marka hakkı ihlal edilen veya tehlikeye maruz kalan kimse mahkemeye dilekçe ile talepte bulunmadan ihtiyati tedbir kararı verilemez. (HUMK m. 105 / 1, c. 1)

İhtiyati tedbir talebi, dava açılmadan önce, dava ile birlikte ve davadan sonra olmak üzere, üç ayrı şekilde yapılabilir (MarkKHK m. 76/2). İhtiyati tedbir istemi, esas davadan önce yapılmışsa, dava, kararın verildiği tarihten itibaren on gün içinde açılmalıdır (HUMK m. 109)³⁸. İhtiyati tedbir istemi, davadan ayrı olarak incelenir ve 556 sayılı KHK hükümleri ile birlikte HUMK’nun ilgili hükümlerine tabidir³⁹.

2. Talep Konusu

MarkKHK m. 77 / 1 gereği, ihtiyati tedbirin açılmış ya da açılacak davada verilecek hükmün etkinliğini sağlayacak nitelikte olması gerekmektedir. Mahkeme talep üzerine karar vereceğine, marka sahibinin istediği tedbiri açıkça belirtmesi zorunlu olduğuna (MarkKHK m. 77 /1) göre, mahkemenin talep edilen tedbirlerden, ikincil nitelik taşıyanları kabul edip, açılmış veya açılacak davada verilecek kararın etkinliğini sağlayacak birincil nitelikteki tedbirleri uygun değildir.

Mahkeme, davanın esasını çözümlenecek veya böyle bir sonuç doğuracak biçimde ihtiyati tedbir kararı veremez. Mahkeme, ancak geç kalınması durumunda doğabilecek tehlikeyi veya önemli bir zararı dava süresince önlemek için yalnız bu amaçla sınırlı kalmak kaydı ile ihtiyati tedbir kararı alabilir⁴⁰ (HUMK. m. 103).

MarkKHK m. 77 / a,b,c şıklarında, hükmün etkinliğini sağlamak amacıyla – kararın kapsamını öngördüğü tedbirler şunlardır

a- Tecavüzün Durdurulması

Marka hakkına tecavüz teşkil edilebilecek, durdurulması istenebilecek fiillerin başlıcaları; dava konusu mal veya hizmetlerin, üretimi, ambalajlanması, stoklanması, satılması, dağıtılması, önerilmesi, sipariş alınması veya başka bir suretle ticaret mevkiine konulması, ithali ihracı, ilanlara ve reklamlara konu yapılması ile bütün bunlara girişilmesi ve hazırlık yapılmasıdır. Durdurma kararı

³⁸ Detaylı bilgi için bkz. ÖZEKES, age., s. 111.

³⁸ ÜLGEN, Hüseyin / TEOMAN, Ömer / HELVACI, Mehmet / KENDİGELEN, Abuzer / KAYA, Arslan/ERTAN-NOMER, Füsün, **Ticari İşletme Hukuku**, İstanbul-2006, s. 435

³⁹ ARSLAN Ramazan / EJDER Yılmaz, **Medeni Usul Hukuku, Genişletilmiş 13. Baskı** Ankara, s. 38

⁴⁰ ARSLAN Ramazan / EJDER Yılmaz, **Medeni Usul Hukuku, Genişletilmiş 13. Baskı** Ankara, 2001, s. 706.

için tecavüzün başlamış olması şart değildir. Tecavüz sonucunu doğurabilecek hazırlıklar ilk aşamada bulunsa bile (örneğin tecavüze konu oluşturan markaya benzer bir işaretin çizimi görevinin ressama verilmesi gibi) durdurma kararı verilmesi hükmün içerdiği amacın gereğidir (MarkKHK m. 77 / a).

b- Mallara Elkoyma

İhtiyati tedbir yoluyla el koymanın kapsamına sadece “marka hakkına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen şeyler” alınmıştır (MarkKHK m.77 / b). 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında KHK’nın 152 / b maddesinde “patenti verilen usulün icrasında kullanılan vasıtalara” da el konulabileceği gösterilmiştir⁴¹.

İhtiyati tedbir kapsamının öngördüğü tedbirlerden biride, marka hakkına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen mallara el konulmasıdır. Türkiye sınırları içinde, buldukları herhangi bir yerde mallara el konulabileceği gibi, bu işlem gümrüklerde⁴², serbest liman veya bölgelerde de gerçekleştirilebilir. Nitekim hükümde Türkiye sınırları içinde buldukları “her yerde” el konulabileceği açıkça belirtilmiştir. Mallar, mütecavize veya üçüncü bir kişiye ait herhangi bir mahalde bulunabilir; üçüncü kişi resmi ya da gayri resmi bir sıfat taşıyabilir; mallara; taşıma saklama, ambalajlama, yükleme gibi bir sebeple zilyet olabilir; mallar başka bir ihtilaf sebebiyle bilirkişide bulunabilir⁴³.

Üçüncü bir kişinin mülkiyetinde olması, yani üçüncü kişi tarafından satın alınmış bulunması da – kural olarak – mallara el koymaya engel değildir. Malları, bakım ve onarım gibi bir sebeple kullanan ara tüketiciler bakımından MarkKHK m. 64 / 2 hükmünün şartlarına uyularak mallara el konulabilir. Mallara, kendi kullanımı için, nihai tüketicilerin nezdindeki mallara ise el konulamaz (MarkKHK m. 77 / b, 79).

El koyma işlemlerinin nasıl yapılacağı, MarkKHK m. 78 deki “Tespit davaları ve ihtiyati tedbirle ilgili diğer hususlarda Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır” hükmün yollaması nedeniyle, HUMK hükümlerine (m. 106) göre tayin olunur.

c. Teminat Verilmesi

---

⁴¹ ARKAN, age., s. 227

⁴² Meran, gümrükte el koymayı ihtiyati tedbirlerin özel bir türü olarak görmektedir (Necati MERAN, **Marka Hakları ve Korunması**, Ankara 2004, s. 254).

⁴³ TEKİNALP, age., s. 438.

Marka hakkına tecavüz fiilinin verdiği veya vereceği zararın tazmini için, marka hakkına tecavüz eden kişiden teminat yatırılması da istenebilir. Esas hakkında açılmış veya açılacak davada maddi veya manevi tazminatın istenmiş olması ne teminat talebine nede, mahkemenin teminata karar vermesine engel değildir. Teminat, her aşamada söz konusu olamaz. Teminattan söz edebilmek için, ya marka hakkını ihlal fiilinin başlamış olması ya da, başlamaya yakın bir aşamada olması gerekir.

Teminat başlıca iki amaca hizmet eder denilebilir. Bunlar:

— Marka hakkını ihlal eden kişiyi, tecavüz teşkil eden fiil ya da fiillerinin durdurulması konusunda ikna edici rol oynar.

— Davanın sonuçlanmasında sonra verilen zararın tazmini bakımından zarar gören marka sahibi için bir güvence teşkil eder. Teminatın, mümkün olduğu kadar para ya da paraya kolayca çevrilebilecek mallardan oluşması, teminat miktarının yüksek olarak belirlenmesi, tedbirin, hedeflenen amaca ulaşması için çok önemlidir.

Marka hakkını ihlal eden kişinin, mahkemenin vermiş olduğu, teminat kararının gereğini yerine getirmemesi durumunda, HUMK m. 113 / A gereği (eylemi TCK'ya göre daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa) ait olduğu ceza mahkemesince bir aydan altı aya kadar hapisle cezalandırılır. MarkKHK m. 76 – 79' da düzenlenmemiş hallerde HUMK hükümleri uygulanır.

VI. Yargılama Usulü

İhtiyati tedbir yargılamasında, basit yargılama usulü uygulanır. Zira HUMK m. 507 / b, 2 gereği, tarafları dinlemek veya dosya üzerinde karar vermek hususunda Kanunun mahkemeye taktir hakkı tanıdığı işlerde tarafların dinlenmesine karar verilmiş olması halinde basit yargılama usulü uygulanmaktadır.

Talepte bulunan taraf, karşı taraf sayısından bir fazla dilekçe ile ihtiyati tedbir ister ve dilekçesine delillerini de eklemiştir (HUMK m. 508). Dilekçeyi alan mahkeme, dilekçenin bir örneğini karşı tarafa tebliğ edip etmemekte ve duruşma yapıp yapmamakta serbesttir. Dilekçenin karşı tarafa tebliği halinde, arada geçen süre zarfında, talepte bulunanın zarar görme ihtimali varsa, karşı taraf tedbiri etkisiz kılacak tertiplere girişmesi ihtimali varsa, dilekçe karşı tarafa tebliğ edilmeden, duruşma yapılmadan ihtiyati tedbire karar verilebilir⁴⁴.

⁴⁴ ÖZEL, Çağlar, **Marka Lisansı Sözleşmesi**, Ankara, 2002, s. 329.

VII. Zamanaşımı

Marka hakkına tecavülden doğan “özel hukuka” ilişkin taleplerde, zamanaşımı süresi için, BK’nın zamanaşımına ilişkin hükümleri uygulanır (MarkKHK m. 70). Bu MarkKHK m. 70 ile hem BK m. 60 hem de BK m. 125’e atıf yapılmıştır. Biri haksız fiilin, diğeri ihlalin, bir sözleşmenin (örneğin, lisans sözleşmesinin) ihlali yoluyla gerçekleşmesi durumunda tatbik olunur⁴⁵.

MarkKHK m. 62’ de yer alan hukuk davalarının hepsi marka hakkına yapılan tecavüze dayandıklarından bunlara genel hüküm niteliğindeki haksız fiil zamanaşımı hakkındaki BK. m. 60 uygulanır⁴⁶. Buna göre, MarkKHK m. 62’de yer alan taleplerin tümü, marka hakkı ihlal edilmiş kişinin, zararı ve fiili öğrenmesinde itibaren bir yıl ve herhalde zarar doğuran fiilin vukuundan itibaren on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Sayın, Poroy / Yasaman’ a göre, burada BK m. 60 değil BK m. 125’ deki 10 yıllık zamanaşımı süresi uygulanır⁴⁷. Hukuka aykırı eylem için ceza kanunlarında daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmüşse, hukuk davasına da aynı zamanaşımı süresi uygulanır.

Marka hakkını ihlal eylemi devam ettiği sürece, zamanaşımı işlemeyeceğinden, marka hakkına tecavüzün durdurulması talebi zamanaşımına uğramaz⁴⁸.

VIII. MARKALARDA İHTİYATİ TEDBİRİN DİĞER İHTİYATİ TEDBİRDEN FARKI

Markalara ilişkin ihtiyati tedbirlerin, diğer İhtiyati tedbirlerden belli başlı farklarını maddeler halinde kısaca şöyle sıralayabiliriz.

1. Genel olarak, markalara ilişkin ihtiyati tedbirler, İfa amaçlı, teminat amaçlı ve düzenleme amaçlı ihtiyati tedbirler olmak üzere üçe ayrılırken, medeni usul hukukuna ilişkin ihtiyati tedbirler, menkul malların yedime teslimi, gayrimenkuller üzerine ihtiyati tedbir konulması, çekişmeli şeyin muhafazası için gerekli tedbirler, nafaka davalarına ilişkin ihtiyati tedbirler, boşanmaya ilişkin ihtiyati tedbirler, Geciktirilmesinde Tehlike veya Önemli Zarar Olacağı Anlaşılan Hallerde İhtiyati

⁴⁵ TEKİNALP, age, s. 439.

⁴⁶ ARKAN, age, s. 257; TEKİL, Fahiman, **Ticari İşletme Hukuku**, 3. Baskı, İstanbul, 1990, s. 292.

⁴⁷ POROY, Reha / YASAMAN, Hamdi, **Ticari İşletme Hukuku**, İstanbul, 2004, s. 269. vd.

⁴⁸ ARKAN, age. s. 258.; ARKAN, Sabih, **Ticari İşletme Hukuku, gözden Geçirilmiş Yedinci Baskı**, Ankara, 2004, KARAYALÇIN, Yaşar, **Ticaret Hukuku Dersleri, C. 1 ; Ticari İşletme**, 3. Baskı, Ankara, 1968, s. 324; ARSLANLI, Halil, **Umumi Hükümler**, 2. Baskı, İstanbul, 1960, s. 257.

tedbirler ve Özel Kanunlarda düzenlenmiş bulunan İhtiyati tedbir çeşitleri olmak üzere yediye yarıdır.

2. MarkKHK m. 76' da geçen "...ispat etmek şartıyla..." şeklinde kullanılan şart, HUMK m. 103'te geçen "tehirinde tehlike olan veya mühim bir zarar olacağı anlaşılan" şeklinde ifade edilen şarttan daha hafiftir. Zira, marka sahibinin, marka hakkının ihlal edildiğini ya da ihlal edilmesi için ciddi ve etkin çalışmaların yapıldığını ispat etmesi, mahkemeyi herhangi bir şekilde ikna etmesi kafidir.

3. Markalara ilişkin ihtiyati tedbir taleplerinde, yetkili mahkeme, MarkKHK. m. 63' e göre belirlenirken, medeni usul hukukuna ilişkin ihtiyati tedbirlerde yetkili mahkeme, HUMK. m. 104 / 1' e göre belirlenir. Aynı şekilde, markalara ilişkin ihtiyati tedbirlerde, görevli mahkeme FSEK. m. 76'ya göre belirlenirken, medeni usul hukukuna ilişkin ihtiyati tedbirlerde görevli mahkeme genel kural olan HUMK. m. 104' e göre belirlenir.

4. Marka haklarının korunmasına ilişkin Kanun Hükmünde kararnamelerde, "dava konusu marka ve patentin kendi marka haklarını ihlal edecek şekilde Türkiye'de kullanılmakta olması veya kollanılması için çalışmalar yapılması" şeklinde somut bir ifade ile yer alırken; Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, İhtiyati tedbir hakkının doğumunu, bu kanunda tanınmış hakların ihlal veya tehlide maruz kalması halinde doğacağını düzenlemiştir⁴⁹

5. İhtiyati haciz para alacaklarının; teminat amaçlı ihtiyati tedbirler ise, para alacaklarının dışındaki taleplerin garanti altına alınmasına yöneliktir.

6. Medeni Usul Hukukunda ihtiyati tedbir istemi, "... tehirinde tehlike..." unsuruna karşı tedbir almak amacına yönelik iken, Markalarda İhtiyati tedbir istemi, aynı zamanda "açılmış ya da açılacak" davanın etkinliğini temin etmek amacına yöneliktir.

---

⁴⁹ DEREN-YILDIRIM, age. s. 46.

KAYNAKÇA

- ARKAN, Sabih, **Ticari İşletme Hukuku**, Gözden Geçirilmiş Yedinci Baskı, Ankara, 2004
- KAYA, Arslan, **Marka Hukuku**, İstanbul, 2006.
- AYİTER, Nurşin, **Hukukta Fikir ve Sanat Ürünleri**, Ankara, 1981.
- ARKAN, Sabih, **Marka Hukuku**, C. 2, Ankara, 1998.
- ARSLAN Ramazan / EJDER Yılmaz, **Medeni Usul Hukuku**, Genişletilmiş 13. Baskı, Ankara, 2001.
- ARSLANLI, Halil, **Umumi Hükümler**, 2. Baskı, İstanbul, 1960.
- ARSLAN Ramazan / EJDER Yılmaz, **Medeni Usul Hukuku**, Genişletilmiş 13. Baskı, Ankara, 2001.
- HSYK' nun, FSEK' nun dan Doğan Davalarda Görevli ve Yetkili Mahkeme İle İlgili Kararı, Karar No: 335, Karar Tarihi: 26.03.2001 – RG, 4.4.2001.
- DEREN-YILDIRIM, Nevhis, **Haksız Rekabet Hukuku İle Fikri ve Sınâi Mülkiyet Hukuku'nda İhtiyati Tedbirler**, İstanbul, 2000.
- EREL. Şafak, **Türk Fikir ve Sanat Hukuku**, 2. Bası, Ankara, 1998.
- KARAN, Hakan/ KILIÇ, Mehmet, **Markaların Korunması 556 Sayılı KHK Şerhi ve İlgili Mevzuat**, Ankara- 2004
- KARAYALÇIN, Yaşar, **Ticaret Hukuku Dersleri**, C. 1; Ticari İşletme, 3. Baskı, Ankara, 1968.
- KUTLU, Oytaç, **Markalar Hukuku**, İstanbul, 2002.
- ÖZEKES, Muhammet, “**Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda İhtiyati Tedbir**” **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 4 , S. 2, İzmir, 2002.
- ÖZEL, Çağlar, **Marka Lisansı Sözleşmesi**, Ankara, 2002.
- POROY, Reha / YASAMAN, Hamdi, **Ticari İşletme Hukuku**, 9. Bası, İstanbul, 2001.
- TEKİL, Fehiman, **Ticari İşletme Hukuku**, 3. Baskı, İstanbul, 1990.
- TEKİNALP, Ünal, **Fikri Mülkiyet Hukuku**, Güncelleştirilmiş 2. Bası, İstanbul, 2002.
- ÜLGEN, Hüseyin / TEOMAN, Ömer /
- HELVACI, Mehmet/KENDİGELEN, Abuzer/
- KAYA, Arslan/ERTAN-NOMER, Füsün, **Ticari İşletme Hukuku**, İstanbul–2006.
- ÜSTÜNDAĞ, Saim, **İhtiyati Tedbirler**, İstanbul, 1981.
- YASAMAN, Hamdi / YÜKSEL, Sinan, **Marka Hukuku**, 556 Sayılı KHK Şerhi, C.I-II, İstanbul-2004

YILMAZ, Ejder, **Geçici Hukuki Himaye Tedbirleri**, Ankara 2000.